

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVII.

V Celovcu, 30. julija 1898.

Štev. 21.

Vabilo

XIII. redni veliki skupščini

družbe sv. Cirila in Metoda

v Ribnici

v četrtek dne 11. avgusta 1898. leta.

Vspored:

- I. Sv. maša ob 1/2 10. uri v dekanijski cerkvi.
- II. Zborovanje ob 1/2 11. uri v hotelu g. Antona Arko.

1. Prvomestnikov nagovor.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Nadzorništva poročilo.
5. Volitev jedne tretjine družbinega vodstva.

Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, 2. dr. Ivan Dečko, 3. Gregor Einspieler, 4. Anton Zlogar.

6. Volitev nadzorništva (5 članov).
7. Volitev rabsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani, dne 26. julija 1898.

Prvomestnik:

Tomo Zupan.

Podpredsednik:

Luka Svetec.

Pristavek.

1. Predvečer, dne 10. avgusta t. l., naj se ob 8. uri p. n. skupščinarji in p. n. ljubljancje prijateljsko snidejo na vrtu gostilne gospoda Ferlina (pri „Zvezdi“). — Pevske točke bo izvajalo družbi sv. Cirila in Metoda posebno naklonjeno slav. „Slovensko trgovsko pevsko društvo“.
2. Dne 11. avgusta odhod iz Ljubljane z navadnim vlakom ob 6. uri 15 minut zjutraj.
3. Po zborovanju bo v hotelu gosp. Antona Arko ob 1/2 1. uri skupni obed. Radi obeda se je udeležencem zglasiti do 10. avgusta z naslovom: Hotel Anton Arko, Ribnica, Dolenjsko. Kuvert brez vina stane 1 gl. 50 kr.
4. Odhod iz Ribnice proti Ljubljani z navadnim vlakom ob 5. uri 59 minut zvečer.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

napravi

v nedeljo dne 7. avgusta 1898, ob 1/2 4. uri popoldne,

shod

v gostilni pri Vedeniku v Ribnici,

občina in fara št. Peter pri Velikovcu

po sledečem vspredu:

1. Poročilo g. drž. poslanca Lambert Einspielerja o državnem zboru. — 2. Poročilo g. dež. poslanca Franca Grafenauerja o delovanju deželne zbornice. — 3. Slučajni govori in nasveti.
- Ob ugodnem vremenu se vrši shod na prostem.

Po shodu prosta zabava s petjem.

K obilni udeležbi vabi vse zavedne Slovence

odbor.

Odkritosrčna beseda našim kmetom.

Sprejeli smo sledeči članek, v katerem vnet in delaven slovenski rodoljub odkritosrčno in resnično govori našim kmetom. Dopis objavljamo tako, kakor nam je došel, z željo, da ga povsod pazno prebirajo, premislijo in se po naukih ravnajo! „Slovani so bili od nekdanj pridni kmetovalci in čebelarji, torej v prvi vrsti mirni ljudje. Vojske so se branili in ogibali, dokler je bilo mogoče, a ob času nevarnosti in potrebe pokazali so sovražniku svojo trdo pest in mnogokrat tudi pot iz svoje dežele. Živeli so skupno, zadružno in torej miroljubno med seboj. Taki so bili naši pradedje, in kakšni so kmeti zdaj?“

Časi so se spremenili in ž njimi tudi ljudje. Tudi kmeti so dobili drugo lice, a kako? Boj za življenje je bil malokdaj tak, kakor je dandanašnji.

hujskajo ljudi!“ Vsa zadovoljna se mi je zahvaljevala za dano ji pojasnilo.

Ta sam na sebi malenkostni dogodek jasno kaže, kakšno zlo so lažnjivi listi, ki s svojim nesramnim zavijanjem in pisarenjem zapeljujejo ljudstvo. In takim listom slepo verjame na tisoče ljudi, ne da bi kedaj premislili ali povprašali, je-li tudi res ali sploh mogoče, kar jim natvezujejo.

Kakor sem omenil, bil je že prvi sprejem v Pragi nad vse slovesen in srčen.

Po kočijah odvedli so nas od kolodvora na stanovanja, katera je poskrbel slavnostni odbor. Slovenci smo bili nastanjeni v hotelu „Viktorija“ v Jungmanovi ulici, kjer so nam vseskozi prav dobro postregli. V stanovanju nas je po mizah čakala cela kopica slavnostnih kujižic, vspredev, vstopnic k raznim slavnostim itd. Mesto je bilo že ta dan praznično okinčano za slavnostne dni. Malone raz vseh hiš so plapolale zastave, mnoga poslopja so bila okinčana tudi z zelenjem, preprogami itd., in po oknih so imeli razstavljenne velike podobe in sohe Palackega. Posebno krasno so bile okinčane „Václavske náměstí“, t. j. prostorni in jako lepi trg pod muzejem kraljestva češkega.

Dan je bil krasen in prijetno je bilo hoditi po mestu, kjer se je kar trlo ljudstva, ki si je ogledovalo okinčanje hiš.

Vspored vsem slavnostim, ki so trajale štiri dni, je bil izborni sestavljen, da se je vse lepo vjemalo in da so se vsi udeleženci čudili, kako je bilo mogoče, tako velikanske slavnosti urediti tako mojstersko, da ni bilo nikjer kakega nereda. Zato je nesel vsakdo od slavnosti le najlepše vtise domov.

In zakaj? Judovskemu ljudstvu se postavlja po pravici ali krivici vsa krivda ljudske bede na račun; toda mnogo, mnogo je kriv svojega žalostnega stanja tudi kmet sam in nič naj se ne izgovarja. Kmeti stan je velik del svojega trpljenja sam zakrivil in še greši naprej; on hoče biti politično slep, gluhi in mutast tudi zanaprej, dokler ga ne bo posulo „zlato gorovje“. To gorovje začelo je rasti leta 1848. Tega časa kmeti stan ni zapopadel. Delil se je že takrat v tri tabore: v jednem se je vriskalo, v drugem se je pelo, v tretjem pa klelo; tiste, ki so trezno mislili, pa je „prostost“ zadržala. In kmeti stan ni vedel, zakaj se vse to godi in zakaj on to dela — on je spal in še danes ne vé, samo čuti, zakaj mu boben poje.

Tudi danes še kmeti stan po večini spi. Ko bi ne spal, kako bi ga mogli njegovi nasprotniki naravnost siliti, da jim mora biti pokoren? Naš Zveličar je rekel: „Dokler so ljudje spali, je prišel sovražnik in sejal ljuljko med pšenico!“ To resnico ljudstvo vsaj vsako leto enkrat sliši v cerkvah — a tudi vsako leto enkrat zopet pozabi. Veliko kmetov pa sploh — žalibog — prav nič ne misli, ne prevdarja, veliko manj pa kaj koristnih časnikov prebira. Kmet, in tudi slovenski kmet, noče zapopasti premembo časa; on vidi v prijatelju nasprotnika in v nasprotniku prijatelja; kako bi bilo sicer mogoče, da delajo v zastopstvu ljudstva, katero po velikej večini obstoji iz kmetkega stanú, očitni „kmeti rop“. — Bi li bilo drugače mogoče, da bi se slišali in izustili taki svinjski izrazi in se zoper njega „čegar je naša kri“, tako ničvredno govorilo? Kmeti ljudstvo, tega si tudi ti veliko krivo in še zdaj — molčiš!

Da kmet še danes ne pozna resnobo časa je krivo, ker ne bere ali čita dobrih časnikov, in on tega — noče! Da bi se mu branje ne priporočalo, tega izgovora nima. Izgovarja se navadno s tem, da nima časa in — denarja; da mora kmet le pridno delati in — konec besedi. Ker pa kmet noče brati in se poučiti dati, in ker se ni brigal za svojo najimunitnejšo pravico, namreč za volitve, in se še noče brigati za nje, prišlo je na njega toliko zla. A kmet vsega tega ne verjame; on tega ne vidi; samo da slabo izhaja, to vé in vidi in — tarna.

Če kmet postaran ne more več izhajati, izroči kmetijo sinu, ker ta je hodil v šolo, da mu je že brada rastla, on bo že vsemu kos — mladi

Prijateljski večer na Žofijinem otoku.

Na Žofijin otok! — bilo je geslo za prvi večer. Tú priredil nam je mestni zastop v krasnih dvorinah lep vsprejem in prijateljski večer. Otok leži v Veltavi, je z mestom združen po mostu in okinčan z jako lepimi nasadi. Zato je Pražanom tú jako priljubljeno šetališče in kraj za razne slavnosti in veselice. Ta večer je bilo pa na Žofijinem otoku nekaj posebnega. Človek je mislil, da je prestavljen v kak rajski vrt, kakor nam jih slikajo v bajkah „Tisoč in ena noč“. Tako je vse lesketalo lučic, ki so bile v najraznejših barvah porazvrščene po drevesih, po travi in nasadih. Vsak nasad posebej je bil okinčan s pasom lučic, da ti je kar jemalo vid. Na več krajih je svirala godba in trlo se je vse veselega ljudstva.

V dvorani pa so se zbirali gostje. Bilo je tú kmalu živahno življenje. Srčno so se pozdravljali stari znanci, ki so se po dolgem času zopet našli, našel si novih prijateljev, a čul zelo mnogo slovečih imen, videl dosti slavnih mož iz vseh slovanskih pokrajin. Za zabavo je skrbela godba in pevsko društvo „Hlahol“, katerega veliki, dobro izvežbani zbor je jako točno in mogočno pel pesmi raznih slovanskih narodov, namreč slovaške, slovenske („Večer na Savi“), srbske, hrvatske, bolgarske, črnogorske, poljske, veliko- in maloruske.

(Dalje sledi.)

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda.

Podlistek.

Spomini na zlato Prago.

(Spisal J. R.)

(Dalje.)

„Gost v hiši, Bog v hiši“.

Tako veli nek pregovor. Da veli prav, čutili smo slovanski gostje pri praških slavnostih, kjer so nas sprejeli z največjo ljubeznijo, pogostovali z res slovansko, nepopisljivo gostoljubnostjo. A vsakega je polnilo še posebno veselje sreč, ko je videl, kako visoko razvit je češki národ, kako je, odkar se živo zaveda svoje národnosti, napredoval v vseh strokah človeškega znanja in dela, na polju znanosti, obrtnije, umnega gospodarstva, umetnostij itd. In kar se tiče izobrazbe prostega ljudstva, smelo trdimo, da je to ljudstvo izobrazženo in omikano veliko bolj, nego ono, ki ga nam vedno postavljajo za vzor „kulture in napredka“.

Ko sem se bil vrnil domov, vprašala me je neka stara gospa, Nemka, ki je bila iz liberalnih časnikov izvedela, da sem se mudil pri slavnostih v Pragi: kako se mi je tam kaj godilo; ali je šlo res tako zoper Nemce, ali so Čehi pač tudi „omikani ljudje“, med katere pošten človek brez strahu more stopiti itd. Pojasnil sem jej, kako se tam obnaša ljudstvo; ona se ni mogla dosti načuditi mojim besedam, češ: „Saj sem koj rekla, da ne more biti tako, kakor pišejo ti listi; ali zakaj pa ne prepovejo listov, ki se tako drzno lažejo in samo

Vabilo k ljudski veselici

katera se priredi v
nadv. Ivanovi jami „Huda luknja“
na poštni cesti Velenje-Slovenjigradec
v četrtek dne 18. avgusta t. l. (torej na ce-
sarjev rojstni dan) ob 3. uri popoldne, ob
slabem vremenu osem dnij pozneje.

Vspored:

1. Razsvetljava jame, tudi z bengalično lučjo.
  2. Sodelovanje tamburašev in zbranih pevcev.
- Zagotavlja se dobra postrežba s pijačo in jedili.
Slavne narodne družbe so uljudno vabljene, da na-
pravijo semkaj svoje izlete, kateri naj bi se naznanili po
časnikih.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

lastnik jame.

Službo išče

mnogoletni, v cerkveni in posvetni glasbi dobro iz-
urjeni organist, vešč Cecilijanec. Rad bi prišel v
kak trg. Ponudbe naj se pošiljajo na Jakoba
Kurnik-a, sv. Lenart v Slovenskih goricah.

Kmetija,

ki ima 46 oralov vsega zemljišča, se prodá z vsem
vkup, kakor stoji in leži, za 4800 gld. Več se
izvé pri posestniku Gabrijelu Hudelistu
p. d. Oevirku v Št. Lovrencu, pošta Ruda
na Koroškem.

Posestvo s hišo vred,

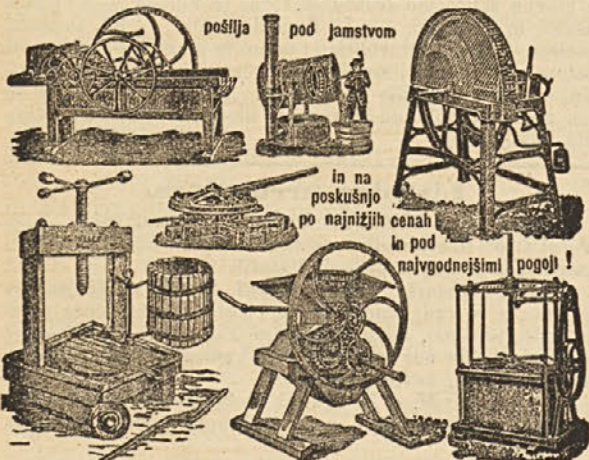
Podkrnosom, dobro uro od Celovca oddaljeno, ki
ima 40 oralov sveta, 60 birnov posetve in 8 oralov
travnika, vse sladko, se prodá pod ugodnimi po-
goji. Hiša je v dobrem stanu in obsega 4 sobe,
2 hrama, klet, 3 hleve in druge potrebščine. Več
pové Jan. Zablachan p. d. Kutnik v Selah,
p. Zrelec (Ebenthal) pri Celovcu.

Ječmen

kupuje in plačuje po najvišjih cenah tovarna
za sladno in figovo kavo **C. Wenger v Ce-
lovcu, Št. Rupertska cesta.**

Učenca, zmožnega slovenskega in nemškega
jezika, vsprejme v svojo trgovino takoj
Peter Merlin, trgovec v Celovcu.

VSİ STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito želca, evrovo ali prvejeno, in enobrevna stroji.
Bogato opremljeni 192 strani obsežni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku
na zahtevanje takoj nastoj.

IG. HELLER, DUNAJ
Praterstrasse Nr. 49.
Preprodajatelj se 1880ja

Feliks Toman,

kamnoseški mojster in podobar v Ljubljani,
Reseljeva cesta št. 26,
prva slovenska tvrdka s stroji na par,
ima bogato zalogo
nagrobnihi spomenikov,
prevzame vsako **stavbeno kamno-
seško delo** in se p. č. duhovščini pri-
poroča za izdelovanje **altarjev, podob,
prižnic, obhajilnikov, krstnih
kamnov** itd. po najnižji ceni. Potrebne
načrte izdeljuje brezplačno.

Slovenci in Slovenke!

Prava kava družbe sv. Cirila in Metoda, katero dobite v
vsaki prodajalnici, daje najboljši okus in lepo barvo črni ali mlečni kavi, ako jo k isti rabite.
Zahtevajte torej le povsod to izborno domačo kavo.

Glavni zalagatelj: **Ivan Jebačin, Ljubljana.**

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

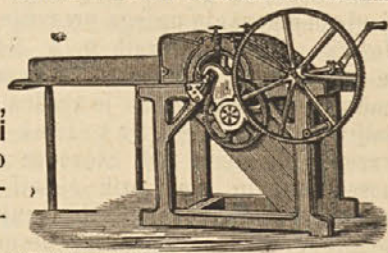
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlegasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice,
gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji
ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo
gonijo iz globoko ležečih studencev na zem-
ljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej po-
dobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Čast mi je naznaniti, da sem danes odprl

v Ljubljani na Dvornem trgu št. 3

pod tvrdko

L. Schwentner

novourejeno knjigarno in trgovino z muzikalijami, umetninami,
papirjem, pisalnim in risalnim orodjem.

Moja bogato in ukusno urejena zaloga — katero bodem popolnjeval
vedno z najmodernejšimi proizvodi — ponuja mi ugodno priliko, da bodem
mogel ustrezati vsakovrstnim zahtevam.

Vsaki nalog izvršil bodem najhitreje in z vso skrbljivostjo; posebno
pa si hočem prizadevati, da si ohranim pridobljeno zaupanje s strogo pra-
vilnim in poštenim postopanjem.

V Ljubljani, dne 1. julija 1898.

L. Schwentner.

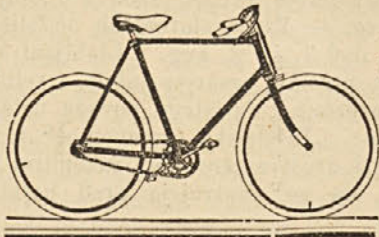
Vozite se po „orožnem kolesu“!

Da nedosegljivo lahko tečejo in da se zato človek ne utruji,
je glavna prednost koles (biciklov)

orožne tovarne Steyr.

Največja tovarna te vrste na svetu!

Zastopnik: **C. A. Steininger, Gradec.**

Za porabo sadja. Za pridelovanje vina.

Stiskalnice za sadni mošt za grozdno vino

s stalno delujočim dvojnimi tiskalom in uravnavo stiskanja „Herkules“. Jamčimo za naj-
višjo zmoglost, do 20 odstotkov višjo, kakor pri vseh drugih stiskalnicah.

Sadni in grozdni mlini. Stroji za obiranje sadja.

Popolne naprave za pridelovanje mošta, stalne in za prevažanje. Stiskal-
nice in mlini za pridelovanje sadnih sokov. Sušilnice za sadje in zel-
enjad, luplice in rezalnice, najnovejše samodejne patent-brizgalnice za grozdje
in rastline „Syphonia“, izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v naj-
novejši, najbolj izvrstni in priznani najboljši sestavi

PH. MAYFARTH & Comp.

c. kr. izključlj. privilegirana

tovarna poljedelskih strojev, livarna in plavž na par.

Dunaj, II. Taborstrasse št. 76.

Obdarovani z nad 390 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Obširni ceniki in mnoga priznana pisma se delijo zastoj. — Zastopniki in prekučci strojev se iščejo.

